

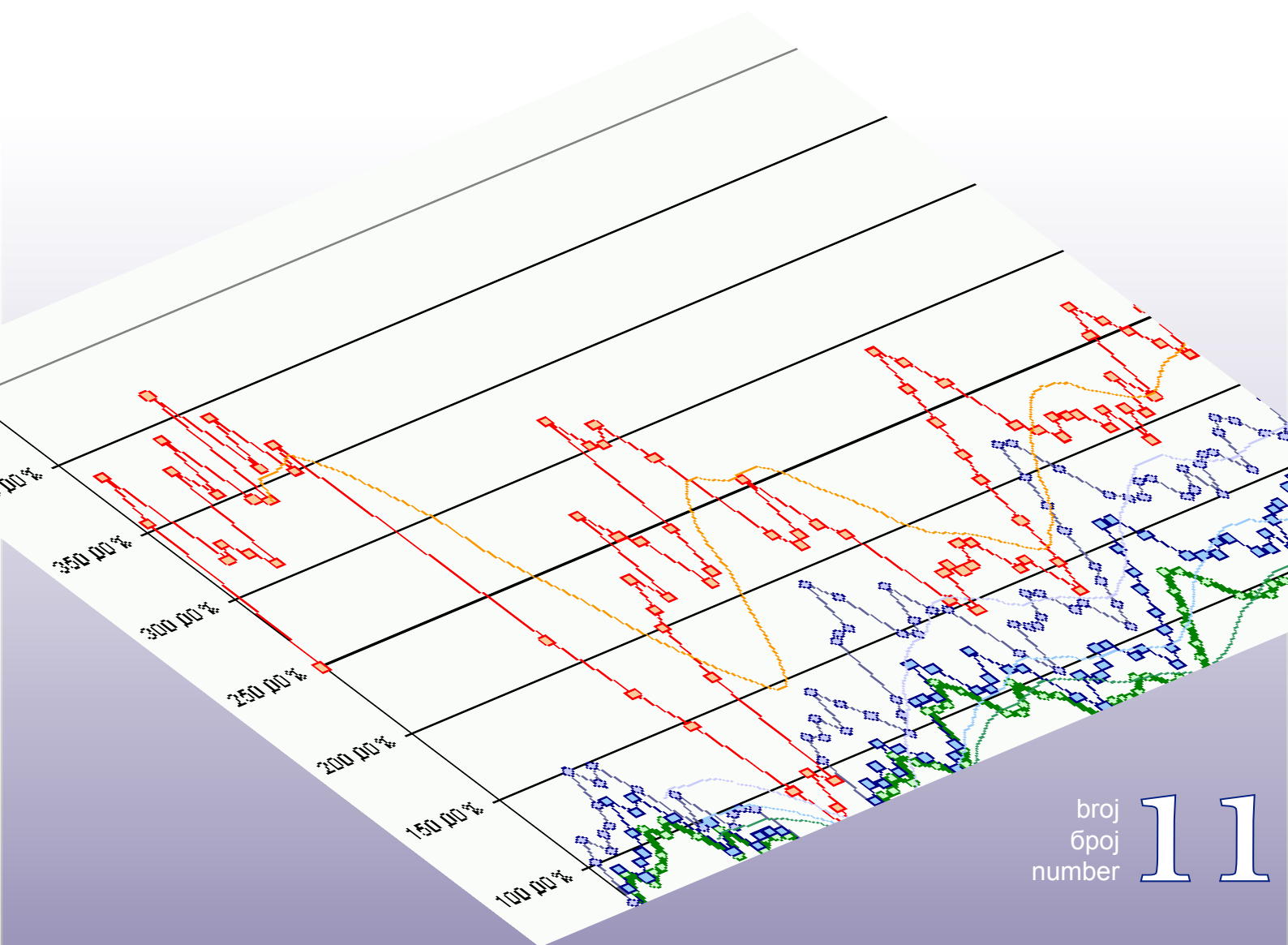
Bosna i Hercegovina
Odjeljenje za makroekonomsku analizu
Upravnog odbora Uprave za indirektno-
neizravno oporezivanje

Босна и Херцеговина
Одјељење за макроекономску анализу
Управног одбора Управе за индиректно
опорезивање

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number

11

• Juni 2006 • Lipanj 2006 • Јуни 2006 • June 2006 •

Uz ovaj broj...

Mjesec juni obilježila je redovna posjeta Misije Međunarodnog monetarnog fonda Bosni i Hercegovini. Misija je u kontaktima sa fiskalnim vlastima BiH ponovila svoju ocjenu da je novi sistem oporezivanja porezom na dodanu vrijednost uspješno implementiran. Ono što je još važnije od dosad evidentiranih efekata povećanih prihoda od indirektnih poreza u prvih pet mjeseci 2006. godine jeste da je implementacija PDV-a u velikoj mjeri smanjila sivu ekonomiju, uvela red na tržištu, ujedinila ekonomski prostor BiH, što predstavljaju značajne pretpostavke za privlačenje investitora, jačanje privatnog sektora i dugoročan rast u cjelini. Proces uspostave i održavanja makroekonomske stabilnosti zahtijeva čvrstu fiskalnu disciplinu i koordinaciju na realizaciji dogovorenih budžetskih okvira. Usaglašavanje nacrtu Zakona o Fiskalnom vijeću predstavlja presudan korak u tom pravcu.

U sklopu stalne rubrike našeg biltena, prezentiraćemo vam analizu naplate indirektnih poreza u mjesecu maju sa poređenjem sa istim periodom 2005.g. U nekoliko zadnjih brojeva biltena nastojali smo analizirati prihode po vrstama akciznih proizvoda. U ovom broju dajemo analizu kretanja naplate prihoda od akciza na pivo i alkohol u posljednje četiri godine sa projekcijama razvoja u 2006. godini.

Prema dinamičkom planu uključivanja svih nivoa uprave BiH u sistem mjesečnog izvještavanja Odjeljenje je održalo inicijalni sastanak sa predstavnicima vanbudžetskih fondova Federacije BiH i Republike Srpske. Veliki broj fondova se odazvao sastanku. Nadamo se da će svi vanbudžetski fondovi u BiH u naredna dva mjeseca, u skladu sa preporukom fiskalnih vlasti BiH i institucija Međunarodne zajednice, dostaviti mjesečne izvještaje za 2006.godinu kako bismo ih mogli uključiti u sistem i izraditi konsolidirane izvještaje.

Nastavljamo sa objavom konsolidiranih mjesečnih izvještaja za fiskalne operacije jedinstvenog računa i entiteta za mjesec maj i konsolidiranih mjesečnih izvještaja za opću vladu koji uključuju fiskalne operacije centralnih vlada (budžeta BiH, entiteta, Brčko Distrikta) i budžeta kantona za prva četiri mjeseca 2006.g.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

Aktualno: Posjeta Misije MMF-a	2
Naplata indirektnih poreza – maj 2006.g.	3
Akcize na alkohol i pivo: istorijski trend i razvoj u 2006.g.	6
Konsolidovani izvještaji: opća vlada	10
Konsolidovani izvještaji: opća vlada + kantoni	12
Sastanak sa vanbudžetskim fondovima	14
Iz aktivnosti Odjeljenja	15

preveo: Edin Smailhodžić

Aktuelno: Posjeta misije MMF-a

(priredila: Dinka Antić)

U sklopu redovnih konsultacija u vezi Člana 1 Misija MMF-a, koju je predvodio g. Dimitri Demekas, posjetila je Bosnu i Hercegovinu. Misija MMF-a je održala nekoliko sastanaka sa Fiskalnim vijećem BiH na kojima je fiskalnim vlastima BiH uputila određene preporuke.

Misija MMF-a je zadovoljna postignutim napretkom u sferi izrade pravnog okvira za fiskalnu koordinaciju u BiH. Fiskalno vijeće BiH je postiglo dogovor o temeljnim odredbama Zakona o Fiskalnom vijeću koji bi se ubrzo trebao naći u parlamentarnoj proceduri. Zakon o Fiskalnom vijeću je jedan od velikih izazova koji su domaće vlasti uspješno prebrodile.

Misija MMF-a je naglasila prioritete Bosne i Hercegovine u 2006.godini: fiskalna održivost i jačanje budžetske discipline, te ubrzano sprovođenje strukturalnih reformi i okončanje procesa privatizacije.

Kao i prošli put, Misija je istaknula da je uvođenje PDV-a najveća ekonomska reforma u BiH. PDV-e je uspješno implementiran, no još uvijek je rano da bi se dale ozbiljne procjene prvih efekata PDV-a na ekonomiju, u smislu utjecaja na cijene, prihode, robnu razmjenu, zaposlenost, likvidnost u privredi i dr. Međutim, već je evidentno da je uvođenje PDV-a doprinijelo značajnom smanjenju sive ekonomije i da to predstavlja presudan korak ka uspostavi jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH.

U narednom periodu obaveza fiskalnih vlasti BiH jeste da sačuva fiskalnu stabilnost i dogovorene budžetske okvire. Veliki broj pozitivnih efekata PDV-a na prihode je jednokratni i ograničen samo na prvu godinu implementacije PDV-a. Isto tako, analiza iskustva drugih zemalja pokazuje veliku nestabilnost i oscilacije prihoda od PDV-a u prvoj godini implementacije, te da je moguć i pad prihoda u drugom dijelu godine. Iz tog razloga potreban je veliki oprez kod trošenja prihoda sa jedinstvenog računa UIO. Oprez je pogotovo potreban na nižim nivoima vlada (kantonima, općinama) gdje je slabija fiskalna kontrola centralnih vlada. Isto tako, potrebna je rigorozna kontrola stvaranja obaveza na nižim nivoima vlasti u toku 2006. godine, budući da će se plaćanje tih obaveza realizirati naredne godine kada će nestati mnogi jednokratni efekti PDV-a na prihode.

Misija MMF-a je na kraju posjete Bosni i Hercegovini uputila preliminarni izvještaj i određene preporuke fiskalnim vlastima BiH. Odjeljenje za makroekonomsku analizu će pripremiti informaciju o preporukama kada izvještaj u vezi Člana IV bude konačan i dostupan.

Naplata indirektnih poreza – maj 2006. godine

(pripremila: mr. sc. Dinka Antić)

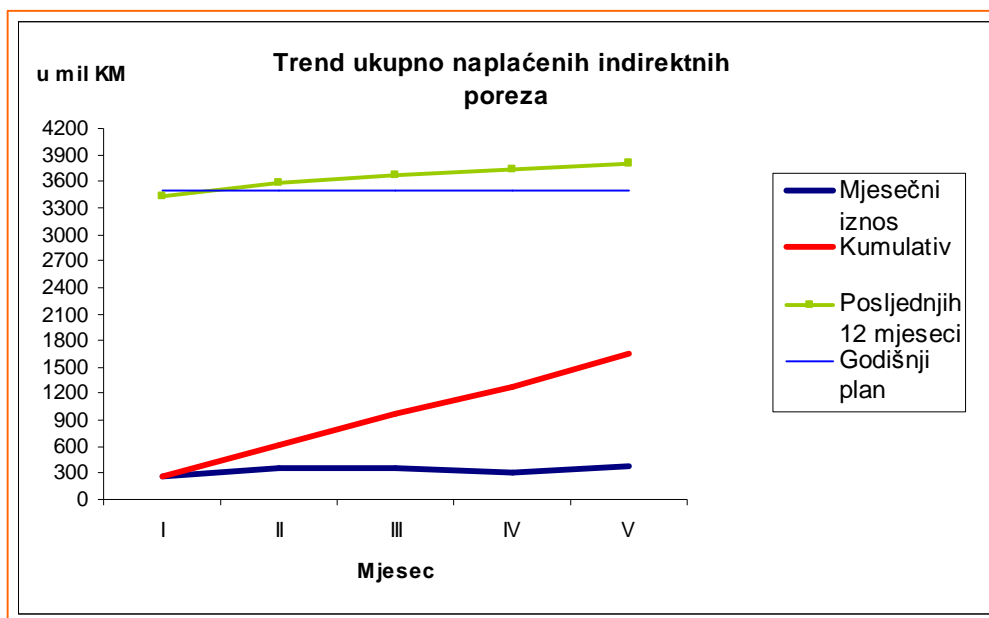
Uvod: Primijenjena metodologija

Analiza naplate indirektnih poreza zasniva se na podacima o:

- neto gotovinskom toku na jedinstveni račun UIO¹
- ukupnoj naplati indirektnih poreza bez obzira na nivo vlade koji je izvršio naplatu (UIO ili entitetske vlade)²

A. Analiza ukupne naplate:

U maju 2006. godine na jedinstveni račun je naplaćeno blizu 363 mil KM indirektnih poreza u neto iznosu, što je za 15% više nego u aprilu 2006.g. Za pet mjeseci 2006.godine naplaćeno je ukupno 1,643 mlrd KM indirektnih poreza u BiH ili za 32,7% više nego u istom periodu 2005.g. Pri tome je UIO naplatila 1,482 mlrd KM neto prihoda ili 90%³, a entitetske uprave ostatak od nešto više od 160 mil KM. Ovo predstavlja 42% godišnjeg plana naplate UIO, odnosno 45% godišnjeg plana naplate indirektnih poreza za cijelu BiH⁴ za 2006. Kretanje ukupne naplate indirektnih poreza dana je na grafikonu 1:

Grafikon 1.

¹ Bruto naplatu PDV-a čini naplata PDV-a na uvoz, naplata po PDV-e prijavama i drugi slučajevi jednokratne ili prinudne naplate PDV-a. Neto naplata PDV-a se dobije nakon umanjenja bruto naplate za iznos isplaćenog povrata. Prihodi od ostalih indirektnih poreza su umanjeni za iznose ostalih povrata sa jedinstvenog računa.

² više o problemu izvještavanja o naplaćenim indirektnim porezima u prvoj godini PDV-a u Biltenu br. 7

³ na ovaj iznos treba dodati i 24,280 mil KM naplaćenih prihoda za pet mjeseci 2006.g.koji su ostali neusklađeni nakon kompilacije analitike uplata i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sistema UIO (jedinstveni račun, PDV, carine, akcize)

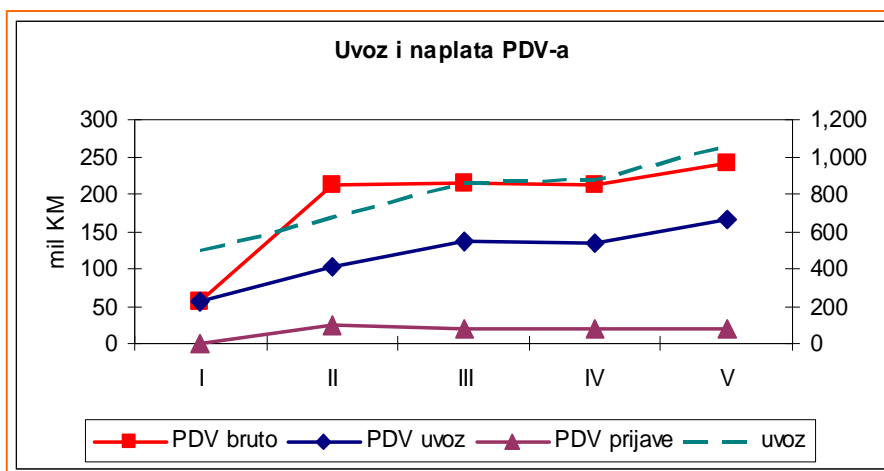
⁴ Plan naplate indirektnih poreza u 2006.g. iznosi 3,653 mlrd KM, od čega 3,503 mlrd KM na jedinstveni račun UIO. Plan naplate je usvojilo Fiskalno vijeće BiH u oktobru 2005.g. Više o tome u Biltenu br. 3.

B. Analiza po vrstama prihoda:

U maju je zaustavljen pad naplate prihoda od carina i carinskih dažbina. U odnosu april u maju je naplaćeno za skoro 25% više prihoda od carina, međutim, na nivou perioda januar-maj u odnosu na isti period 2005.g. naplaćeno je manje prihoda od carina za 9%. Nastavlja se trend rasta prihoda od akciza, te rast na nivou posmatranog periodu iznosi 8% u odnosu na isti period 2005. godine. U maju je zabilježen rast akciza na naftu i derivate i na uvozno pivo i kafu, što je rezultat porasta količinskog uvoza ovih proizvoda u odnosu na april. Isto tako, evidentan je rast akciza na domaći duhan.

Usporedba naplate PDV-a i poreza na promet moguća je jedino na ukupnom nivou bez obzira na nivo vlade koja je naplatila porez. Da bi se uporedila naplata PDV-a u 2006. sa naplatom poreza na promet u 2005. nužno je na naplatu PDV-a dodati naplatu zaostalog poreza na promet na entitetskim računima u 2006.g.⁵ U maju 2006.g. došlo do rasta neto prihoda od PDV-a za 14% u odnosu na april (ili 29 mil KM neto). Poredeći sa 2005.g. u maju 2006. je naplaćeno PDV-a za 51% više nego poreza na promet u maju 2005.g. u cijeloj BiH.

Porast naplate PDV-a u maju rezultat je veće naplate PDV-a na uvoz, a da porast korespondira rastu uvoza u maju u odnosu na april može se zaključiti sa grafikona 2:

Grafikon 2.

Iznos naplate PDV-a po osnovu prijave PDV-a i iznos povrata izvoznicima su konstantni, a dugovi po osnovu PDV-a su smanjeni i iznose 23,5 mil KM⁶.

Treba napomenuti da se povrat prema općim odredbama Zakona o PDV-u isplaćuje:

- (i) izvoznicima kod kojih izvoz čini više od 30% godišnjeg prometa kontinuirano u roku od 30 dana od ponošenja prijave, a
- (ii) ostalim obveznicima nakon 60 dana od dana podnošenja prijave.

Ova odredba je djelimično suspendirana u prvoj godini uvođenja PDV-a. U skladu sa odredbama člana 72 Zakona o PDV-u pravo na povrat imaju samo izvoznici iz kategorije (i). Ostali obveznici imaju pravo na poreski kredit koji prenose u naredni poreski period za

⁵ Više o metodologiji za komparativno izvještavanje o naplati indirektnih poreza u 2006.g. u Biltenu br. 7

⁶ Za usporedbu krajem aprila dugovi su iznosili 24,7 mil KM. Registrirano je 3,726 dužnika, od kojih 143 obveznika duguje 68% ukupnog duga.

izmirenje svojih poreskih obaveza prema UIO. Obveznicima koji u toku šest mjeseci ne iskoriste poreski kredit UIO će isplatiti neiskorišteni dio poreskog kredita kao povrat PDV-a. To znači da će poreski kredit po prijavi PDV-a za mjesec (t), koja je podnešena u mjesecu (t+1), koji je ostao neiskorišten nakon šest mjeseci od ponošenja prijave biti refundiran obveznicima u mjesecu (t+7)⁷. Isplate neiskorištenog poreskog kredita iz prethodnih mjeseci odraziće se na gotivinski tok jedinstvenog računa UIO od mjeseca augusta 2006.g.

Suspenzija prava na povrat ostalim obveznicima unekoliko iskrivljuje kretanje naplate PDV-a u 2006.godini, te za izradu standardnog šablona kretanja naplate PDV-a biće potrebno izvršiti naknadne korekcije mjesečne naplate PDV-a.

Posmatrano na nivou perioda od pet mjeseci struktura naplate PDV-a/poreza na promet prema nivou vlade koja je izvršila naplatu izgleda kao u tabeli 1:

u mil KM

vrsta prihoda	nadležnost	iznos	% udjela
PDV neto	UIO	938.370	83.78%
Povrat PDV-a	UIO	-45.933	
PP akciznih proizvoda	UIO	11.778	1.11%
	UIO ukupno:	904.215	84.88%
PP ostali proizvodi i usluge	PU entiteta i BD	161.054	15.12%
	UKUPNO	1065.269	100.00%

Tabela 1. Struktura naplate PDV-a/poreza na promet

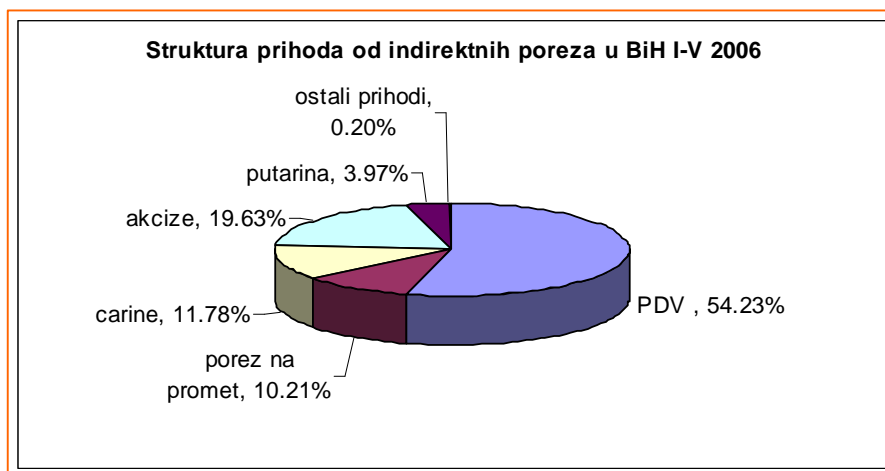
Ukupno je naplaćeno poreza na promet i PDV-a do kraja maja 2006.g. 903,4 mil KM neto. To predstavlja čak 61% više nego što je naplaćeno poreza na promet u BiH u 2005. godini. Samo PDV-a je naplaćeno 891,6 mil KM neto, što predstavlja 50% plana naplate PDV-a za 2006.godinu.

D. Zaključak:

Mjesec maj je donio rast svih prihoda od indirektnih poreza u odnosu na april mjesec u iznosu od skoro 49 mil KM. Na rast prihoda od indirektnih poreza u maju najveći utjecaj je imala naplata PDV-a i to blizu 60%. Veliki utjecaj na porast naplate prihoda o indirektnih poreza, a time i PDV-a, je imao snažan rast uvoza u maju. U cjelini naplata indirektnih poreza u poređenju sa periodom januar – maj 2005.g. je i dalje vrlo visoka i stabilna, a najveći udio predstavlja naplata PDV-a.

Budući da je plan naplate indirektnih poreza za pet mjeseci 2006.g. izvršen sa 45%, ukoliko ne bude značajnijih poremećaja u naplati u narednim mjesecima, može se očekivati da će plan naplate biti značajno premašen.

⁷ ovo bi značilo da obveznici koji su iskazali poreski kredit u prijavi PDV-a za januar (koju su podnijeli do 10.2.2006.) a koji ga nisu iskoristili do 10.8.2006.g. dobiti neiskorišteni iznos povrata na svoje bankovne račune u mjesecu augustu 2006.g.

Grafikon 3.

Međutim **gotovinski tok na jedinstvenom računu u narednim mjesecima biće smanjen isplata akumuliranog poreskog kredita**. Na dan 31.5.2006. registrirano je ukupno akumuliranog poreskog kredita u visini od 79,634 mil KM. što predstavlja skoro 10% od neto PDV-a naplaćenog u prvih pet mjeseci. Stoga, i dalje je potreban oprez kod donošenja odluka o potrošnji više naplaćenih sredstava od projektovanih u budžetima entiteta.

Akcize na alkohol i pivo: istorijski trend i razvoj u 2006.g.

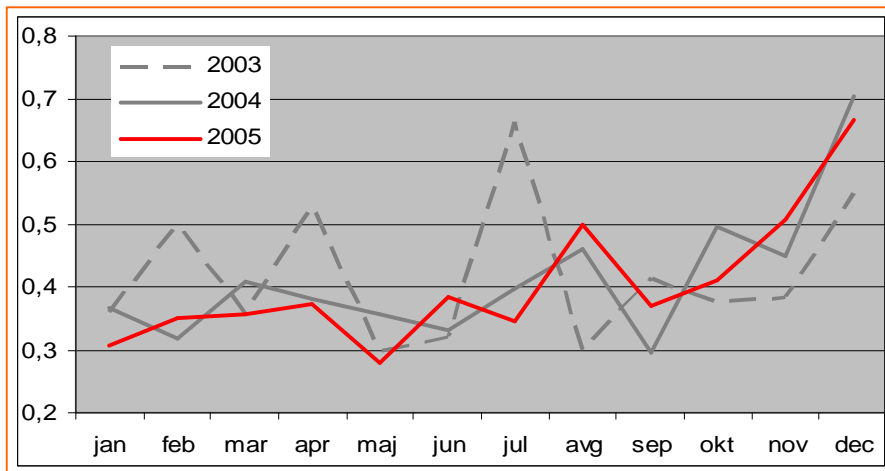
(pripremio: Ognjen Đukić, makroekonomista u Odjeljenju)

Pad prihoda 2002-2005

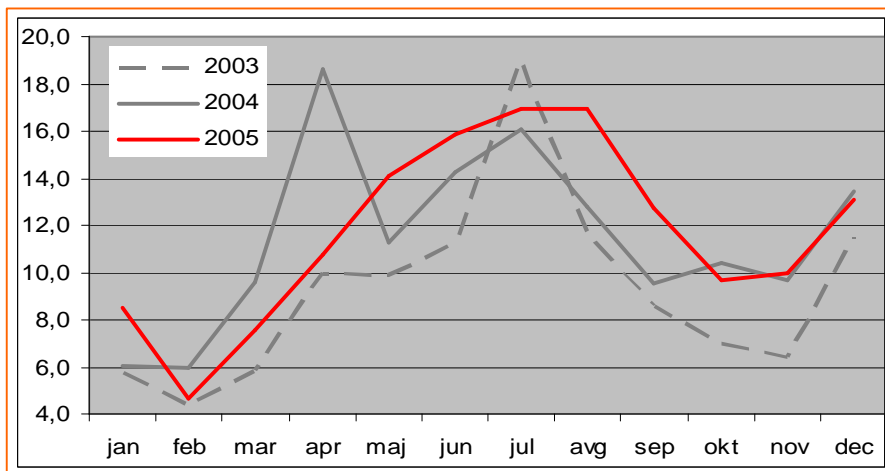
Prihodi od akciza na alkohol i pivo zabilježili su značajan pad u protekle tri godine. U 2005. godini je prikupljeno 53,2 miliona KM prihoda po ovom osnovu što je manje za 31% (ili 23 miliona KM) u poređenju sa 2002. godinom. Prosječno smanjenje ovih prihoda u periodu 2002-2005 je iznosilo 11,4% na godišnjem nivou. Ovakav negativan trend svakako zaslužuje značajnu pažnju uzimajući u obzir njegov obim i dugotrajnost. Neposjedovanje dekompozitnih, raščlanjenih podataka o prihodima od akciza za posmatrani period donekle otežava identifikaciju glavnih uzroka njihovog smanjenja.⁸

Ako posmatramo kretanje *količina* uvoza alkohola i piva u periodu 2003-2005 možemo primijetiti da je uvoz alkohola zabilježio blagi pad (2% na godišnjem nivou) dok je uvoz piva rastao sa posebno značajnim skokom u 2004 g. (24%). Mjesečno kretanje uvoza alkohola i piva je prikazano na grafikonima 4 i 5.

⁸ Do kraja 2004. godine ovi prihodi su se prikupljali na entitetske račune u skladu sa entitetskim propisima kontrola naplate je bila u nadležnosti entitetskih poreskih uprava.

Grafikon 4. Uvoz alkohola (TB 2208), količine u milionima litara

Grafikon 5. Uvoz piva (TB 2203), količine u milionim litara

Možemo zaključiti da *prihodi* od akciza na alkohol i pivo nisu pratili kretanje *količina* uvoza alkohola i piva u posmatranom periodu, tj. da se njihovi trendovi razilaze. Dok se količine uvoza zadržavaju na manje-više istom nivou (alkohol) i rastu (pivo), prihodi od akciza na ove proizvode opadaju. Godišnja kretanja količina uvoza i akciznih prihoda od alkohola i piva su sumirana na Tabeli 2.

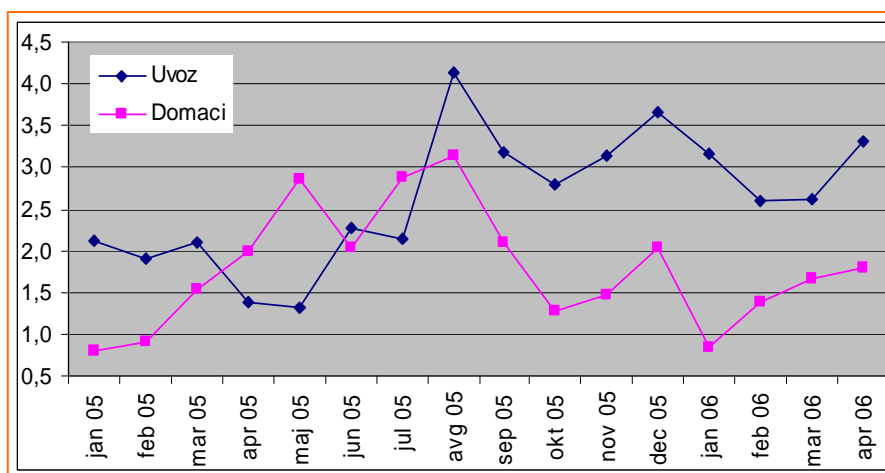
	2003	2004	2005		2003	2004	2005
	uvoz u milionima litara				godina/prethodna godina		
Alkohol	5,05	4,97	4,85		...	98,39%	97,58%
Pivo	111,04	137,78	140,78		...	124,08%	102,17%
	u milionima KM				godina/prethodna godina		
Akcize na alk. i pivo	66,59	62,54	53,20		86,83%	93,92%	85,07%

Tabela 2. Uvoz alkohola i piva i prihodi od akciza

Izvor: Spoljnotrgovinska komora BiH i Odjeljenje za makroekonomsku analizu

Ovdje svakako ne treba izostaviti domaću proizvodnju koja zajedno sa uvozom čini poresku osnovicu za akcize na alkohol i pivo iz Tablele 2. Štaviše, 43,4% akciza na alkohol i pivo u 2005. godini je naplaćeno iz domaće proizvodnje.⁹ Prema tome, jedno od mogućih objašnjenja za pad prihoda bi mogao biti slabljenje domaće proizvodnje alkohola i piva u posmatranom periodu a time i akciznih prihoda po tom osnovu. Podaci za period jan 2005 – apr 2006 donekle sugerišu ovaj razvoj događaja (vidi Grafikon 6) ali ove podatke treba uzimati sa oprezom zbog kratkog vremenskog perioda. Akcize na domaći alkohol i pivo su u prva četiri mjeseca 2005. godine sačinjavali 41,1% prihoda po ovom osnovu dok je ovaj procenat pao na 32,7% za isti period u 2006. godini.

Grafikon 6. Akcize na alkohol i pivo, u milionima KM

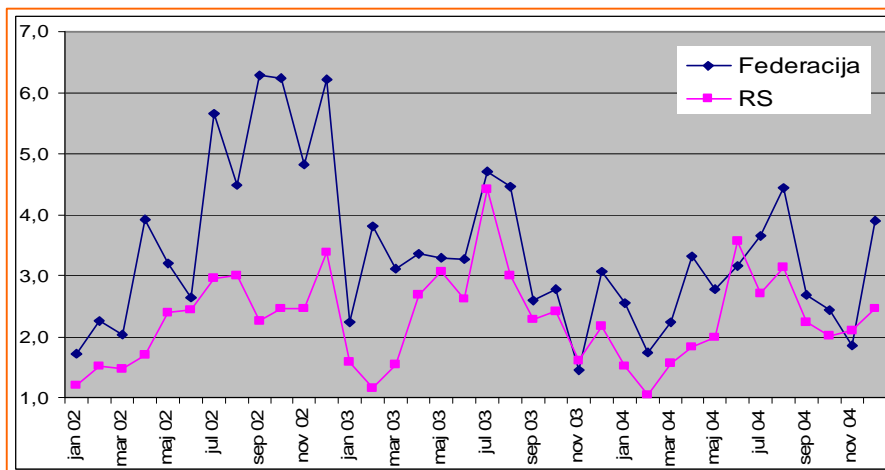
Teško je za pretpostaviti da je u posljednje tri godine došlo do značajnog pada u potrošnji alkohola i piva kako to sugerišu podaci o prihodima po ovom osnovu, posebno u situaciji rasta ukupne privatne potrošnje. Ukoliko odbacimo pretpostavku da se potrošnja alkohola i piva smanjila u periodu 2002-2005, možemo zaključiti da je u posmatranom periodu smanjeno oporezivanje potrošnje alkohola i piva, tj. da je **iz godine u godinu oporezovan proporcionalno manji dio ove potrošnje**.¹⁰

Posmatrano po entitetima, u periodu do prelaska prikupljanja prihoda od indirektnih poreza na jedinstveni račun sa početkom 2005. godine, prihodi po osnovu akciza na alkohol i pivo su se smanjivali u oba entiteta. Ovo smanjenje je bilo dosta izraženije u Federaciji, gdje su navedeni prihodi u periodu 2002-2004 opadali po prosječnoj stopi od 16%, dok je u RS ova stopa iznosila oko 2% (vidi Grafikon 7).

Kao što smo vidjeli, i u 2005. godini, nakon stupanja na snagu jedinstvenog Zakona o akcizama u BiH i formiranja jedinstvenog računa, dolazi do daljeg pada ovih prihoda u iznosu od gotovo 15% u odnosu na prethodnu godinu.

⁹ Odjeljenje za makroekonomsku analizu nije raspolagalo podacima rašlanjenim na uvoz i domaću proizvodnju za godine prije 2005.

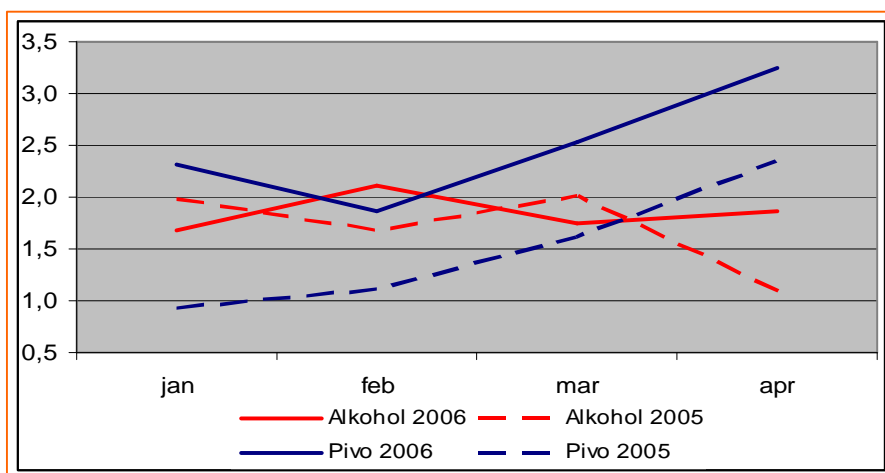
¹⁰ Za analizu izvora ovog smanjenja potrebni su podaci koje Odjeljenje za makroekonomsku analizu nije imalo na raspolaganju.

Grafikon 7. Prihodi od akciza na alkohol i pivo, u milionima KM

Porast prihoda u 2006. godini

Podaci u 2006. godini sugerišu da se negativan trend kretanja prihoda od akciza na alkohol i pivo obrnuo pa je tako za prva četiri mjeseca prikupljeno 17,4 miliona KM ili za 36,3% više nego u istom periodu prethodne godine. Ovakvo povećanje je gotovo u potpunosti posljedica porasta prihoda od akciza na uvozno pivo koje je zabilježilo najveći rast (vidi Grafikon 8).

Grafikon 8. Akcize na alkohol i pivo, u milionima KM

Ipak, ovakva kratkoročna povećanja je potrebno uzimati sa oprezom, pa je tako Odjeljenje za makroekonomsku analizu u martu ove godine, na bazi podataka za prva dva mjeseca, projiciralo **porast prihoda od akciza na alkohol i pivo od 8% u 2006. godini** što i dalje predstavlja **značajan zaokret višegodišnjeg negativnog trenda**.

Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada januar – maj 2006. godine

pripripremila: Aleksandra Regoje

mil KM

	I	II	III	IV	V	Ukupno
Tekući Prihodi	218,1	360,4	384,9	342,7	401,7	1707,8
<i>Porezni prihodi</i>	206,0	343,9	355,1	330,5	382,5	1617,9
<i>Indirektni porezi</i>	190,7	322,6	323,6	315,9	366,4	1519,2
<i>PDV</i>	57,3	212,7	203,7	194,4	224,3	892,4
PDV na uvoze	56,5	102,6	136,7	134,2	165,7	595,8
PDV obaveza prema PDV prijavama	0,8	100,7	75,9	76,6	75,4	329,4
PDV prema automatskom razrezu od stane UIO			0,1	0,7	0,1	0,8
PDV jednokratne uplate	0,1	9,4	2,1	0,3	0,1	12,0
ostalo			0,1	0,1	0,2	0,3
<i>Povrat PDV</i>			-11,2	-17,5	-17,2	-45,9
Carine	33,3	30,8	41,5	39,3	49,1	194,0
Porez na promet	25,0	10,6	4,4	3,0	3,2	46,2
uvozni akcizni proizvodi	7,8	0,2	0,0	0,0	0,2	8,2
domaći akcizni proizvodi	1,1	2,0	0,2	0,1	0,1	3,6
ostali proizvodi	9,4	4,1	2,3	1,2	1,2	18,2
na usluge	6,5	4,0	1,7	0,9	0,7	13,8
Akcize	62,8	56,9	63,1	66,4	74,0	323,1
uvozni pr.	50,5	45,7	48,4	54,1	58,0	256,7
u zemlji	12,3	11,2	14,7	12,3	16,0	66,5
Putarina	11,9	11,2	12,1	14,3	15,9	65,3
Ostalo	0,4	0,5	0,7	0,7	0,9	3,2
<i>Ostali povrati</i>			-1,9	-2,2	-1,0	-5,1
<i>Direktni porezi</i>	15,3	21,3	31,5	14,7	16,1	98,7
Porezi na dohodak i dobit	6,9	10,3	20,0	3,6	3,4	44,3
Ostali poreski prihodi	8,4	10,9	11,4	11,0	12,7	54,5
<i>Neporezni prihodi</i>	11,6	16,1	29,7	12,0	19,0	88,4
<i>Donacije/grantovi</i>	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,4
<i>Transferi viših nivoa</i>	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,9

mil KM

	I	II	III	IV	V	Ukupno
Tekući Rashodi	203,4	298,8	221,6	339,6	389,2	1452,6
<i>Tekući izdaci</i>	28,5	43,5	46,7	48,2	36,5	203,5
<i>Plaće i naknade</i>	25,8	37,4	39,6	40,5	29,9	173,2
Plaće	24,9	34,7	36,5	37,2	26,9	160,2
od čega: doprinosi	7,0	10,8	11,2	11,7	7,6	48,3
od čega: porezi na plate	1,6	1,9	2,1	2,1	1,5	9,2
Naknade	0,9	2,8	3,1	3,3	3,0	13,1
<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	2,8	6,0	7,1	7,6	6,7	30,3
<i>Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije</i>	37,5	10,3	51,3	60,5	90,1	249,7
Transferi domaćinstvima	32,5	3,6	45,2	38,3	68,7	188,2
Transferi organizacijama/institucijama	0,8	0,8	2,3	6,0	4,7	14,5
Subvencije	4,2	5,9	3,9	16,2	16,7	47,0
<i>Plaćanje kamate</i>	0,0	0,4	0,2	-0,3	0,1	0,5
<i>Ostali izdaci/potrošnja/transferi</i>	0,8	2,3	1,7	6,7	3,4	14,9
<i>Transferi sa jedinstvenog računa UIO</i>	134,4	237,1	117,1	192,0	233,0	913,6
Budžet BiH	41,1	39,2	43,1	59,4	48,5	231,2
FBiH / kantoni, Direkcija za ceste	67,6	145,7	23,7	94,3	113,9	445,2
RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	13,1	15,6	18,7	11,6	24,3	83,4
Brčko Distrikt	4,5	9,3	9,8	9,2	11,6	44,3
Amortizacija vanjskog duga	8,0	27,4	21,8	17,4	34,8	109,4
<i>Transferi nižim nivoima</i>	3,1	4,8	4,7	37,7	25,0	75,2
<i>Neto domaće pozajmljivanje*</i>	-0,9	0,4	-0,2	-5,2	1,1	-4,8
Vladina štednja (1 - 2)	14,7	61,6	163,3	3,1	12,5	255,2
<i>Kapitalni primici</i>	23,0	0,0	0,1	0,5		23,7
<i>Kapitalni izdaci</i>	0,1	0,4	0,7	0,9	1,4	3,5
Vladin suficit/deficit (3+4-5)	37,6	61,2	162,8	2,7	11,1	275,4
od čega: Rezerve sa jedinstvenog računa UIO	16,2	31,6	20,6	13,7	20,8	102,9
Neto domaće finansiranje**		19,1	-0,4	-1,4	-0,9	16,4

*Neto domaće pozajmljivanje=pozajmljivaje-primljene otplate pozajmica

**Neto finansiranje (domaće) = Primljeni krediti - otplate kredita (ne uključuje otplatu vanjskog duga)

Tabela 3. Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada januar - maj 2006. godine

Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada + kantoni januar – april 2006. godine

pripremila: Aleksandra Regoje

	I	II	III	IV	Ukupno
Prihodi	208.492.050	202.460.732	474.215.674	374.199.952	1.259.368.409
Prihodi od poreza	179.149.157	165.416.682	420.985.468	321.558.848	1.087.110.156
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	10.869.644	15.336.529	26.242.906	8.805.289	61.254.368
Doprinosi za socijalnu zaštitu (Brčko)	1.159.755	1.159.755	1.159.755	1.451.012	4.930.276
Porezi na plaće i radnu snagu	17.587.400	18.902.445	21.020.856	22.441.617	79.952.317
Porez na imovinu	1.860.187	3.069.885	2.286.621	2.287.088	9.503.781
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	66.606.544	30.906.213	16.437.171	11.196.162	125.146.090
Transferi sa Jedinstvenog računa	80.474.755	95.169.890	351.415.982	274.196.264	801.256.891
Ostali porezi	590.872	871.966	2.422.178	1.181.416	5.066.432
Neporezni prihodi	28.448.738	35.814.648	52.640.776	52.184.942	169.089.104
od čega: Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim pred, i fin,inst	58.024	138	22.201	2.584	82.947
od čega: Prihodi od davanja prava na ekspl, prir, resursa, patenata i autorskih prava	134.733	409.905	54.224	70.207	669.069
Tekuće potpore (Grantovi)	893.842	1.211.231	574.021	361.555	3.040.649
od čega: Grantovi iz inostranstva	394.863	1.086.954	466.651	284.172	2.232.640
od čega: Grantovi od ostalih nivoa vlasti	498.979	124.277	107.370	77.383	808.009
Ostali prihodi	313	18.171	15.409	94.607	128.500
Rashodi	200.453.667	211.079.350	256.663.577	302.106.410	970.303.004
Tekući izdaci	200.381.371	208.250.154	257.939.172	304.760.166	971.330.863
Plaće i naknade	112.676.502	123.682.945	131.135.104	132.348.968	499.843.519
od čega: Bruto plaće	98.496.451	106.219.733	112.327.888	114.140.103	431.184.174
od čega: Naknade	14.180.052	17.463.212	18.807.216	18.208.865	68.659.345
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	5.217.129	6.085.833	6.319.050	6.482.911	24.104.923
Izdaci za materijal i usluge	20.082.663	28.690.876	28.649.018	31.963.071	109.385.628
Tekući grantovi	62.273.007	48.290.990	87.090.038	131.090.987	328.745.023
od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	6.272.393	8.079.508	5.476.492	39.648.570	59.476.964
od čega: Grantovi pojedincima	43.403.169	13.676.246	58.963.797	50.424.753	166.467.965
od čega: Grantovi neprofitnim organizacijama	3.217.982	13.325.620	11.303.282	13.463.606	41.310.490
od čega: Subvencije javnim preduzećima	8.674.322	13.030.958	10.954.823	22.686.063	55.346.165
Kapitalni grantovi	0	1.026.722	4.300.294	3.128.041	8.455.057
od čega: Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	0	0	105.683	1.184.332	1.290.015
Izdaci za kamate i ostale naknade	132.070	472.788	445.669	-253.812	796.714
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	242.932	363.373	429.670	609.069	1.645.044
Neto pozajmljivanje*	-913.376	287.470	-3.425.273	-5.820.841	-9.872.019
Ostali rashodi	742.739	2.178.353	1.720.008	2.558.016	7.199.116
Primici	20.879.835	-1.411.831	-2.401.460	-2.775.034	14.291.511
Kapitalni primici	20.879.835	-1.411.831	-2.401.460	-2.775.034	14.291.511
od čega: neto Primici od prodaje stalnih sredstava	20.758.846	-1.440.630	-2.536.569	-2.910.259	13.871.389
Vladin sulficit/deficit	28.918.218	-10.030.448	215.150.637	69.318.508	303.356.915
Neto finansiranje**	-34.802	19.073.571	-412.710	-1.410.605	17.215.454

*Neto domaće pozajmljivanje=pozajmljivaje-primljene otplate pozajmica

**Neto finansiranje (domaće) = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 4. Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada + kantoni januar-april 2006. godine

Napomene uz tabelu 3:

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
  - prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinštveni račun,
  - transfere sa Jedinštvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
  - transfere sa Jedinštvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
  - prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinštvenog računa UIO,
  - prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
  - prihode i rashode budžeta Republike Srpske.
2. Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda.

Napomene uz tabelu 4:

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
  - prihode i rashode budžeta Bosne i Hercegovine,
  - prihode i rashode budžeta Brčko Distrikta,
  - prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
  - prihode i rashode budžeta Republike Srpske,
  - prihode i rashode budžeta osam kantona FBiH (nedostaju podaci za Hercegbosanski i Zapadnohercegovački kanton)
2. Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda

Sastanak sa vanbudžetskim fondovima

Sarajevo, 8. juni 2006.g.

U cilju realizacije posljednje faze uspostave sistema mjesečnog izvještavanja o prihodima i rashodima svih nivoa uprave u BiH Odjeljenje je održalo inicijalni sastanak sa predstavnicima vanbudžetskih fondova u Bosni i Hercegovini. Na sastanku je prezentiran dosadašnji rad Odjeljenja i izložen koncept izvještavanja svih nivoa uprave u zemlji putem standardnog obrasca izvještavanja preko Interneta.

Predstavnici fondova su iznijeli probleme s kojima se suočavaju u radu, u pogledu neusklađenog finansijskog izvještavanja, budžetskih kodova i kontnog okvira. Pogotovo su velike razlike u finansijskom izvještavanju zavoda/službi između kantona. Istaknuta je potreba koordinacije i harmonizacije u izvještavanju, u smislu ujednačavanja formata izvještavanja prema različitim nivoima (kantonu, entitetu, MMF-u, Odjeljenju). Naglašena je i urgentna potreba donošenja posebnih pravila finansijskog izvještavanja i kontnog okvira za vanbudžetske fondove, budući da se računovodstvo fondova značajno razlikuje od budžetskog računovodstva. Odjeljenje je istaknulo potrebu uključivanja svih vanbudžetskih fondova u sistem mjesečnog izvještavanja do kraja godine. To je ujedno i zahtjev Fiskalnog vijeća BiH, međunarodne zajednice u BiH i jedan od uvjeta za novi stand by aranžman sa MMF-om. Svjesni poteškoća da se u kratkom roku dostave mjesečni podaci za proteklih pet mjeseci 2006.g. Odjeljenje je dogovorilo dostavu podataka sukcesivno do kraja augusta 2006.g. da bi se potom uspostavila redovita mjesečna dinamika dostave podataka.

Sastanku su prisustvovali direktori ili šefovi finansija 24 vanbudžetska fonda. Skupu su se obratili i konsultanti novog projekta Evropske komisije čiji je cilj jačanje fiskalne politike u BiH, a što podrazumijeva i aktivan rad na harmonizaciji sistema izvještavanja svih nivoa uprave i definiranju pravnog okvira. Odjeljenje izražava zahvalnost Vanjskotrgovinskoj komori BiH na ustupljenoj sali za sastanke i tehničkoj opremi.

Predstavnici fondova na sastanku

s lijeva: konsultanti EU, A. Regoje, D. Antić, S. Hasanović

Iz aktivnosti Odjeljenja

Banjaluka, 16. juni 2006.

G. Latcharez Dimitrov, zamjenik NATO političkog savjetnika, posjetio je Upravu za indirektno oporezivanje i razgovarao sa mr. sci. Dinkom Antić o svim aspektima implementacije PDV-a i prvim efektima na privredu, stanovništvo i budžete vlada u BiH, kao i očekivanjima i prognozama UIO u vezi sa naplatom PDV-a i drugih indirektnih poreza u toku 2006. godine. NATO u Bosni i Hercegovini pažljivo prati i analizira efekte uvođenja PDV-a u BiH pogotovo na budžete vlada. Dinka Antić je naglasila da je UIO zadovoljna sa naplatom PDV-a i ostalih indirektnih poreza, kao i operativnim aspektima implementacije. UIO redovito u zakonskom roku isplaćuje povrate PDV-a obveznicima, te dnevno vrši raspodjelu prikupljenih prihoda državi i entitetima. Udio BiH je fiksiran, te stoga svaki višak prihoda od PDV-a iznad planiranih se raspodjeljuje prema entitetima. UIO nema kontrolu nad raspodjelom u entitetima, a rezerve na jedinstvenom računu imaju funkciju da osiguraju blagovremenu isplatu povrata obveznicima. Entiteti su nadležni za politiku raspodjele prihoda od indirektnih poreza na niže nivoe i za realizaciju socijalnih programa. Dinka Antić je podvukla ulogu Odjeljenja za makroekonomsku analizu u procesu monitoringa prihoda i rashoda svih nivoa uprave u BiH u prvoj godini uvođenja PDV-a na bazi podataka o mjesečnom izvršenju budžeta nivoa uprave koje Odjeljenje prikuplja i analizira.

Banjaluka, 26. juni 2006.g.

U toku zvanične posjete Misije MMF-a Bosni i Hercegovini delegacija MMF-a koju je predvodio g. Dimitri Demekas, šef Misije za Jugoistočnu Evropu i za BiH, razgovarala je sa osobljem Jedinice za ekonomsko planiranje (EPPU) i Odjeljenja za makroekonomsku analizu o makro-fiskalnim pokazateljima stanja ekonomije u BiH u prvih pet mjeseci 2006.g. Na sastanku su razmotreni i mogući pravci kretanja bilansa plaćanja, prihoda, budžeta i rasta realnog sektora u Bosni i Hercegovini do 2011. godine.

Dosadašnji rezidentni predstavnik MMF-a u BiH g. John Norregaard krajem juna 2006. napušta Bosnu i Hercegovinu. Odjeljenje za makroekonomsku analizu i ovim putem izražava veliku zahvalnost g. Norregaardu na podršci Odjeljenju uprotoklih godinu dana, pogotovo u vezi sa uspostavom sistema mjesečnog izvještavanja svih nivoa uprave u BiH.